

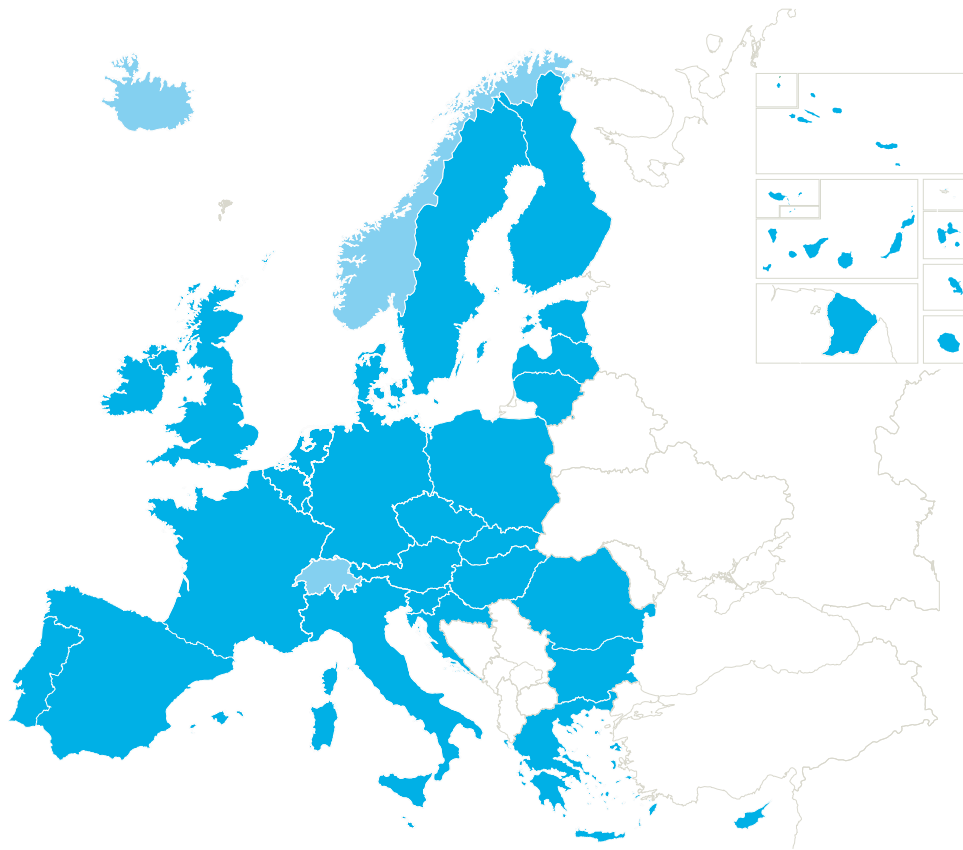

Comisia
Europeană

Europa ta, drepturile tale

Ghidul drepturilor și
oportunităților de care
beneficiază cetățenii și
întreprinderile europene pe
piața unică a UE

CUNOAȘTEȚI-VĂ ȘI

EXERCITAȚI-VĂ

DREPTURILE!

Apelați numărul de telefon
gratuit:

00 800 6 7 8 9 10 11 (*)

Trimiteți un e-mail sau vizitați
centrul local de informare
Europe Direct:

<http://europedirect.europa.eu>

Aflați informații practice
despre drepturile
dumneavoastră și
oportunitățile oferite de
Uniunea Europeană:

<http://europa.eu/youreurope>

(*) Anumiți operatori de telefonie
mobilă nu permit apelurile
către numere cu 00 800 sau
pot factura aceste apeluri.

Cuprins

Introducere	5
1. Căutarea unui loc de muncă în străinătate	6
2. Transferul indemnizației de șomaj în străinătate	7
3. Recunoașterea calificărilor profesionale	8
4. Impozitele	9
5. Drepturi de securitate socială	10
6. Dosarul de pensionare	11
7. Servicii medicale în străinătate	12
8. Studii în străinătate	13
9. Cumpărături online	14
10. Vânzarea sau cumpărarea unei mașini	15
11. Drepturile pasagerilor	16
12. Telefonie mobilă mai ieftină	17
13. Plăți, împrumuturi, investiții	18
14. Începerea și extinderea activității unei întreprinderi	19
15. Finanțare pentru întreprinderea dumneavoastră	20
16. Vânzări și cumpărări de bunuri	21
17. Prestarea de servicii în străinătate	22
18. Impozitele pentru societăți comerciale	23
19. Protejarea dreptului de proprietate intelectuală	24
20. Achiziții publice	25
Cum vă puteți apăra drepturile? Ce căi de atac există?	26

Introducere

Această broșură vă prezintă succint drepturile și oportunitățile de care beneficiați în cadrul pieței unice a Uniunii Europene. Administrați un IMM? Broșura vă va ajuta să identificați surse de finanțare, să pătrundeți pe piețe noi și să vă reduceți povara administrativă. Sunteți student, persoană aflată în căutarea unui loc de muncă, lucrător sau consumator? Veți găsi aici informații practice cu privire la călătoriile, studiile sau munca în UE. Oricare ar fi statutul dumneavoastră, piața unică a UE vă oferă o serie de avantaje și oportunități.

Piața unică le-a schimbat europenilor felul de a munci, de a învăța, de a vinde și cumpăra. În trecut, o călătorie într-o țară vecină nu era un lucru tocmai la îndemână; trebuia să ne oprim mai întâi la casa de schimb valutar, să îndeplinim numeroase formalități pentru a avea acces la servicii medicale și să plătim taxe și pentru cele mai neînsemnate suveniruri. Mai mult, dacă un suvenir avea vreun defect pe care îl descopeream la întoarcerea în țară, nici nu se punea problema să obținem returnarea banilor. Cât despre siguranța produsului, nimeni nu o putea garanta, deoarece standardele aplicate într-o țară nu erau neapărat valabile în alta.

Întreprinzătorii din acea vreme își amintesc probabil de birocrația cu care se confruntau dacă doreau să efectueze tranzacții comerciale sau să presteze servicii în altă țară din UE. Pentru multe firme, aceasta a reprezentat un obstacol major în calea extinderii activității în străinătate.

Lucrurile au evoluat semnificativ în ultimii ani. Datorită pieței unice, cetățenii și întreprinderile se bucură acum de avantaje concrete: acces la o gamă mai largă de produse și servicii, mai ieftine și mai bune

din punct de vedere calitativ; același nivel de protecție a consumatorilor, oriunde în UE; posibilitatea de a înființa o întreprindere și de a vinde produsele pe o piață care numără 500 de milioane de locuitori.

Acest ghid vă prezintă oportunitățile pe care vi le oferă piața unică și vă ajută să le valorificați. În anumite domenii, normele menționate sunt valabile nu doar în UE, ci și în Elveția, Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

Broșura reflectă situația din luna octombrie 2014. Deși multe obstacole au fost înlăturate, piața unică rămâne un proiect în evoluție, ceea ce înseamnă că în viitor vă va oferi și mai multe oportunități. Pentru a afla informațiile cele mai recente, consultați linkurile de la sfârșitul fiecărei pagini.

Dacă vi se pare că drepturile nu vă sunt respectate sau aveți nevoie de un sfat, vă puteți adresa oricând numeroaselor servicii europene înființate tocmai pentru a vă ajuta să găsiți o soluție sau să obțineți eventuale despăgubiri. Detalii despre aceste servicii găsiți la sfârșitul ghidului.

1. Căutarea unui loc de muncă în străinătate

În calitate de cetățean european, aveți dreptul să lucrați în alte țări din UE fără permis de muncă.

EGALITATE DE TRATAMENT

Ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă în străinătate, trebuie să beneficiați de acces la piața muncii (mai puțin la unele posturi din sectorul public care implică exercitarea autorității publice și protejarea intereselor generale ale statului), de sprijinul oficiilor de ocupare a forței de muncă și de ajutor financiar pentru a vă găsi un loc de muncă în aceleași condiții ca și cetățenii țării respective.

Totuși, noua țară ar putea să vă acorde unele forme de sprijin financiar doar după ce ați stabilit o legătură reală cu piața națională a muncii.

POSTURI VACANTE ÎN EUROPA

Dacă vă interesează un loc de muncă în altă țară din UE, puteți consulta site-ul rețelei de servicii europene pentru ocuparea forței de muncă (EURES): <http://ec.europa.eu/eures>

Cetățenii croați ar putea avea nevoie temporar de un permis de muncă pentru a se putea angaja în unele țări din UE. Restricțiile care li se aplică acestora vor fi înlăturate cel târziu la sfârșitul anului 2020.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Ați putea obține sprijin pentru a vă găsi un loc de muncă în străinătate

Valdis este din Letonia și s-a mutat în Finlanda pentru a căuta un loc de muncă. Întrucât este cetățean al UE, are acces deplin la serviciile locale de ocupare a forței de muncă și poate obține sprijinul lor pe durata căutării. S-a înscris la un atelier de o zi pentru a învăța să redacteze un CV de calitate și a-și spori șansele de angajare, având dreptul să participe la acesta în aceleași condiții ca și cetățenii finlandezi.

Ulterior, Valdis și-a trimis CV-ul către mai mulți potențiali angajatori și s-a prezentat la două interviuri, dar nu a reușit să obțină niciun post.

Întrucât aproape își epuizase resursele financiare, a solicitat o indemnizație specială pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, menită să le faciliteze accesul la piața muncii.

Cu toate acestea, înainte de a accepta să plătească, autoritățile finlandeze au dreptul să verifice dacă Valdis a stabilit o legătură reală cu piața națională a muncii.

Analizându-i calificările, durata șederii și eforturile depuse pentru a-și găsi un post, autoritățile au decis să-i acorde indemnizația solicitată.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

2. Transferul indemnizației de șomaj în străinătate

Șomerii pot obține sprijin pentru a-și găsi un loc de muncă în altă țară din UE.

CĂUTAREA UNUI LOC DE MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE

Dacă sunteți șomer și doriți să căutați un post în altă țară, îi puteți solicita oficiului dumneavoastră de ocupare a forței de muncă să vă transfere indemnizația de șomaj în țara respectivă, pe termen de trei luni (cu posibilitatea de extindere până la șase luni). Pentru aceasta, trebuie să cereți un formular de autorizare (formularul U2 sau fostul formular E 303).

În general, puteți obține autorizația doar dacă sunteți înregistrat de cel puțin patru săptămâni pe lângă oficiul de ocupare a forței de muncă din țara în care ați devenit șomer.

FORMALITĂȚI NECESARE ÎN ȚARA GAZDĂ

Pentru a primi indemnizația de șomaj fără întreruperi, trebuie să prezentați formularul de autorizare menționat mai sus și să vă înregistrați la oficiul de ocupare a forței de muncă din țara gazdă, în termen de șapte zile de la părăsirea țării în care ați devenit șomer. Dacă depășiți acest termen, veți primi indemnizația doar din ziua în care v-ați înregistrat.

Odată îndeplinite aceste formalități, veți primi acces la serviciile naționale de sprijin pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă. În același timp, va trebui să respectați obligațiile care vă revin în țara gazdă și să vă supuneți procedurilor de control efectuate de oficiile sale de ocupare a forței de muncă.

NU GĂSIȚI UN LOC DE MUNCĂ?

Dacă termenul de trei luni expiră și nu v-ați găsit încă un loc de muncă, puteți solicita prelungirea autorizației cu încă trei luni. Adresați-vă oficiului de ocupare a forței de muncă din țara în care ați devenit șomer (nu celui din țara gazdă), înainte de expirarea autorizației.

Dacă doriți să vă păstrați indemnizația de șomaj pe termen mai lung, va trebui să vă întoarceți în țara în care ați devenit șomer înainte de expirarea formularului de autorizare.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Solicitați prelungirea din timp

João, din Portugalia, a plecat în Ungaria pentru a-și găsi un loc de muncă. În prealabil, a obținut formularul U2 (fostul formular E 303), care-i permitea să primească indemnizația de șomaj în străinătate, timp de trei luni. Totuși, João a rămas în Ungaria mai mult timp.

La întoarcerea în Portugalia, și-a pierdut dreptul la indemnizația de șomaj. Pentru a evita o astfel de situație, solicitați prelungirea înainte de încheierea perioadei inițiale de trei luni.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

3. Recunoașterea calificărilor profesionale

În calitate de cetățean al UE, aveți dreptul de a vă exercita profesia în altă țară europeană.

RECUNOAȘTEREA CALIFICĂRILOR

Dacă profesia dumneavoastră nu este reglementată în țara gazdă, o veți putea practica în aceleași condiții ca și cetățenii acelei țări, nefiind nevoit să obțineți un certificat oficial de recunoaștere a calificărilor.

Însă dacă profesia este reglementată în țara gazdă, va trebui probabil să obțineți recunoașterea calificărilor.

Există și posibilitatea ca profesia dumneavoastră să fie reglementată în țara gazdă, însă nu și în țara de origine. În acest caz, vi se poate cere să demonstrați că v-ați practicat profesia în țara de origine, timp de cel puțin doi ani din ultimii zece.

Pentru a afla ce reguli se aplică în cazul profesiei dumneavoastră, și care sunt punctele naționale de contact care vă pot ajuta, consultați baza noastră de date (http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof).

COPII LEGALIZATE

Autoritățile v-ar putea solicita copii sau traduceri legalizate ale documentelor esențiale pentru tratarea cererii dumneavoastră (de ex. certificatele care vă

atestă calificările). În cazul anumitor profesii (arhitect, asistent medical generalist, farmacist, medic, medic dentist, medic veterinar și moașă), țara gazdă vă poate solicita un certificat de calificare eliberat de autoritatea competentă din țara dumneavoastră. Acesta atestă faptul că îndepliniți cerințele europene minime de formare pentru profesia în cauză.

ATI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Aflați condițiile valabile înainte de a începe să lucrați!

Mojca este asistent medical generalist și ar vrea să plece din Slovenia, pentru a lucra în München (Germania). În mod normal, lucrurile ar trebui să fie simple, pentru că această profesie beneficiază de recunoașterea automată a calificărilor. Totuși, Mojca nu știe cui să se adreseze pentru a solicita acest lucru.

Intrând în legătură cu punctul german de contact pentru recunoașterea calificărilor profesionale, a aflat care este autoritatea responsabilă în Bavaria și a fost ajutată să îndeplinească formalitățile administrative necesare.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

4. Impozitele

Dacă vă mutați în altă țară, s-ar putea să vă confrunțați cu obligații fiscale atât în țara de origine, cât și în țara gazdă.

IMPOZITAREA NU ESTE REGLEMENTATĂ

LA NIVEL EUROPEAN

Nu există norme europene care să stabilească modul de impozitare a veniturilor cetățenilor UE care locuiesc și lucrează în altă țară decât cea de origine. Acest domeniu este reglementat doar de legislația națională și de convențiile interstatuale privind evitarea dublei impunerii.

EGALITATE DE TRATAMENT

În materie de fiscalitate, nu ar trebui să fiți tratat altfel decât cetățenii țării gazdă, dacă vă aflați într-o situație similară cu aceștia. În plus, ar trebui să obțineți aceleași deduceri fiscale pentru plățile efectuate (de exemplu pentru un credit ipotecar) și veniturile obținute în țara dumneavoastră de origine, ca și în cazul în care ați fi efectuat plățile sau ați fi obținut veniturile respective în țara gazdă.

IMPOZITUL PE VENIT

În mod normal, țara în care lucrați va impozita veniturile pe care le obțineți pe teritoriul său. Dacă locuiți într-o țară și lucrați în alta, țara de reședință v-ar putea impozita și ea veniturile obținute în țara în care lucrați.

Din fericire, unele state au încheiat acorduri pentru a evita dubla impozitare. În baza acestora, autoritățile

fiscale din țara în care locuiți deduc impozitele plătite în altă țară din impozitele pe care li le datorați lor.

DOMICILIUL FISCAL

Dacă petreceți peste șase luni pe an în altă țară din UE, se poate considera că aveți domiciliul fiscal în țara respectivă. Ca urmare, aceasta vă poate impozita veniturile totale, obținute oriunde în lume.

Când perioada petrecută în altă țară nu depășește șase luni pe an, domiciliul dumneavoastră fiscal rămâne, în general, în țara de origine (țara în care locuiți în cea mai mare parte a anului). În asemenea cazuri, țara gazdă nu vă poate impozita decât veniturile salariale și nesalariale obținute pe teritoriul său.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Ați putea avea dreptul la deduceri în țara în care lucrați, chiar dacă plătiți contribuții la un fond de pensii din altă țară

Sven, din Suedia, lucrează în Danemarca. El contribuie în continuare la un fond suedez de pensii, în baza unui contract încheiat înainte de a se muta în Danemarca.

Deoarece contribuțiile la fondurile daneze de pensii sunt deductibile, Sven va avea dreptul să-și deducă primele plătite sistemului suedez de pensii din impozitul pe venit perceput în Danemarca.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

5. Drepturi de securitate socială

Când vă mutați pe teritoriul UE, sunteți obligat să plătiți contribuții la fondul de asigurări sociale doar într-o singură țară (chiar dacă lucrați în mai multe). În general, drepturile de securitate socială vă sunt garantate exclusiv de țara în cauză.

ȚARA ÎN CARE BENEFICIAȚI DE SECURITATE SOCIALĂ

În mod normal, veți fi supus legislației din țara în care lucrați efectiv (ca angajat sau lucrător independent), aceasta fiind și țara unde vă achitați contribuțiile – nu contează că locuiți în altă țară sau că angajatorul are sediul principal în altă țară.

Țara în care lucrați va răspunde de drepturile dumneavoastră de securitate socială, chiar dacă faceți naveta din altă țară a UE cel puțin o dată pe săptămână.

Eventualele cereri pentru indemnizația de șomaj se pot depune fie în țara în care ați lucrat ultima oară, fie în țara de reședință (dacă faceați naveta).

DETAȘĂRI DE SCURTĂ DURATĂ

Regula de mai sus nu se aplică dacă angajatorul v-a detașat în altă țară pentru scurt timp. În acest caz, pentru a evita trecerea frecventă a răspunderii de la o țară la alta, veți rămâne asigurat în sistemul țării din care ați fost detașat, timp de maximum doi ani.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Sistemul de securitate socială nu se schimbă în cazul lucrătorilor detașați în altă țară

Karel are o firmă de zugrăvit în Republica Cehă și a primit o lucrare cu durata de două luni în Luxemburg.

Cei șase zugravi detașați vor beneficia în continuare de sistemul ceh de asigurări sociale, chiar dacă vor lucra în Luxemburg. Faptul că vor îndeplini sarcinile atribuite de o altă companie nu le schimbă statutul de angajați ai firmei lui Karel.

ȘOMAJ

Persoanele care primesc indemnizație de șomaj sunt asigurate în țara care le plătește indemnizația.

Persoanele care nici nu lucrează, nici nu primesc indemnizație de șomaj sunt supuse legislației țării în care locuiesc.

Aveți nevoie
de ajutor sau
de informații
suplimentare?

6. Dosarul de pensionare

Dacă ați locuit și ați lucrat în cel puțin două țări din UE, este posibil să aveți drepturi de pensie în fiecare dintre ele. În momentul în care îndepliniți cerințele naționale în materie de pensionare, fiecare țară vă va plăti câte o pensie a cărei valoare va depinde de numărul de ani în care ați lucrat acolo.

DEPUNEREA CERERII

În general, cererea se depune la casa de pensii din țara în care locuiți. Dacă nu ați lucrat niciodată în țara respectivă, va trebui să depuneți cererea la autoritatea competentă din ultima țară în care ați lucrat. Casa de pensii la care depuneți cererea va deveni punctul dumneavoastră de contact. Ea va contacta autoritățile din celelalte țări în care ați lucrat pentru a întocmi întregul dosar.

Fiecare țară va verifica în ce măsură îndepliniți cerințele naționale necesare obținerii pensiei pentru limită de vârstă. Astfel de cerințe (de ex. vârsta de pensionare, sumele cotizate etc.) sunt diferite de la o țară la alta. Totuși, conform normelor UE, atunci când obținerea pensiei este condiționată de un număr minim de ani de lucru, fiecare țară are obligația de a lua în calcul perioadele în care ați cotizat la fondurile de pensii din alte țări.

Apoi, fiecare autoritate națională vă va comunica decizia privind drepturile de pensie care vi se cuvin. În cele din urmă, casa de pensii la care ați depus inițial cererea vă va transmite un rezumat al deciziilor luate de autoritățile din celelalte țări.

PENSIA CETĂȚENILOR

STABILITI ÎN STRĂINĂTATE

Autoritățile competente trebuie să vă plătească pensia indiferent în ce țară din UE locuiți.

ALTE PENSII

În general, regulile aplicabile pensiei pentru limită de vârstă sunt valabile și pentru pensiile de invaliditate și de urmaș.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Drepturile de pensie acumulate în toate țările în care ați lucrat

Ajunsă la vârsta pensionării, Regina și-a depus cererea la autoritățile din Germania, țara în care locuiește. De-a lungul carierei, Regina a lucrat 25 de ani în Germania și opt ani în Austria.

Casa de pensii din Germania, care este acum punctul său de contact, a luat legătura cu autoritatea omologă din Austria. În general, Austria acordă dreptul la pensie doar persoanelor care au lucrat acolo timp de cel puțin 10 ani. În acest caz însă, autoritățile vor trebui să ia în calcul și anii lucrați în Germania.

Prin urmare, Austria îi va acorda Reginei o pensie proporțională cu cei opt ani de contribuții, iar Germania îi va plăti o altă pensie, proporțională cu cei 25 de ani de muncă în Germania.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

7. Servicii medicale în străinătate

Potrivit legislației UE, aveți dreptul la servicii medicale în alte țări din UE și, în anumite condiții, dreptul de a solicita rambursarea costurilor de la casa dumneavoastră națională de asigurări de sănătate.

ÎNGRIJIRI MEDICALE NEPREVĂZUTE

ÎN TIMPUL ȘEDERILOR DE SCURTĂ DURATĂ

Înainte de a pleca în altă țară, vă recomandăm să solicitați un card european de sănătate, pe care îl puteți obține gratuit de la casa dumneavoastră de asigurări de sănătate.

Cardul vă permite accesul la servicii medicale de stat, în cazul în care vă îmbolnăviți sau aveți un accident pe durata șederii în altă țară din UE.

Oriunde îl prezentați – cabinet medical sau stomatologic, spital ori farmacie – veți primi serviciile sau produsele necesare în aceleași condiții ca și cetățenii țării în care vă aflați.

Aveți dreptul la îngrijiri medicale chiar dacă nu aveți cardul. În multe cazuri, veți avea dreptul la rambursare din partea sistemului de sănătate din țara dumneavoastră de origine.

ÎNGRIJIRI MEDICALE PLANIFICATE

Dacă aveți dreptul la un anumit tratament în țara de reședință, puteți alege să îl primiți în altă țară din UE, iar o parte din costuri vor fi acoperite de asigurator sau de sistemul de sănătate din țara dumneavoastră. Ați putea fi nevoit să solicitați o autorizație prealabilă.

Aceasta vă scutește, de obicei, de la efectuarea de plăți în avans. Înainte de a pleca din țară, vă recomandăm

să întrebați asiguratorul sau casa de sănătate care sunt condițiile financiare aplicabile. Procedurile și cotele de rambursare pot fi diferite în astfel de cazuri.

Dacă tratamentul de care aveți nevoie este acoperit de sistemul de sănătate din țara de origine, dar nu vă poate fi oferit la timp, având în vedere starea dumneavoastră medicală, casa de asigurări nu vă poate refuza emiterea autorizației.

Ca beneficiar al unor servicii medicale planificate în străinătate, trebuie să fiți tratat ca și cum ați fi asigurat în cadrul sistemului de sănătate din țara în care primiți serviciile.

Înainte de a vă decide, contactați furnizorul de asistență medicală sau punctul național de contact din țara UE în care doriți să urmați tratamentul, iar aceștia vă vor furniza informații complete și consiliere.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Kirsti, din Estonia, petrecea câteva luni în Lituania pentru a-și termina studiile, când și-a luxat glezna.

La simpla prezentare a cărții de identitate și a cardului european de asigurări de sănătate, Kirsti a primit toate îngrijirile necesare.

A beneficiat de același tratament ca și cetățenii care cotizează la sistemul lituanian de sănătate și urmează să recupereze costurile în funcție de cotele valabile în Lituania.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

8. Studii în străinătate

În calitate de cetățean al UE, aveți dreptul de a studia într-o altă țară europeană, în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

Condițiile și procedurile de admitere diferă mult de la o țară la alta și de la o universitate la alta. Acestea trebuie respectate, însă criteriul naționalității nu poate fi folosit ca motiv de respingere a accesului la educație și formare profesională.

În cazul universităților care vă solicită cunoașterea limbii naționale, va trebui probabil să susțineți un test lingvistic.

RECUNOAȘTEREA CALIFICĂRILOR

ACADEMICE

Diplomele universitare nu sunt recunoscute automat la nivelul întregii Uniuni Europene. Dacă doriți să studiați în altă țară, trebuie să aflați mai întâi dacă diploma pe care o dețineți va fi recunoscută – și la ce nivel.

Pentru informații privind recunoașterea calificărilor profesionale, a se vedea capitolul 3.

TAXE ȘI SPRIJIN FINANCIAR

Dacă studiați în altă țară din UE, este interzis să vi se ceară să achitați taxe de studii mai mari decât cele plătite de studenții din țara respectivă.

Aveți dreptul la aceleași burse de studiu ca și cetățenii țării respective, dar aceasta nu se aplică

însă automat și în cazul burselor sau împrumuturilor pentru întreținere. Întrebați autoritățile naționale dacă puteți obține sau dacă vă puteți păstra o bursă pentru întreținere oferită de statul dumneavoastră.

Dacă sunteți cetățean european și ați avut reședința legală în altă țară din UE timp de cel puțin cinci ani fără întrerupere, aveți dreptul la bursă de întreținere în aceleași condiții ca și cetățenii țării în cauză.

Dacă doriți să urmați o parte a studiilor în străinătate, o altă sursă de finanțare ar putea fi granturile și împrumuturile oferite de programul Erasmus+ al Uniunii Europene.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

După cinci ani de ședere legală în altă țară, aveți dreptul la bursele de studii acordate cetățenilor acesteia

Elitsa s-a născut în Bulgaria, dar locuiește la Paris de la vârsta de 12 ani. Ar vrea să urmeze cursuri universitare în Franța, lucru pe care nu și-l poate permite dacă nu obține o bursă.

Având în vedere că locuiește acolo de peste cinci ani, Elitsa este eligibilă pentru aceeași bursă de întreținere la care au dreptul studenții francezi.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

9. Cumpărături online

Legislația europeană vă protejează când faceți cumpărături online în alte țări ale UE.

RETURNAREA PRODUSELOR NEDORITE ȘI ANULAREA SERVICIILOR

În UE, aveți dreptul de a anula o achiziție efectuată online în termen de 14 zile lucrătoare de la data primirii produselor sau a încheierii unui contract de prestări servicii. În acest interval, puteți anula comanda din orice motiv, chiar și pentru simplul fapt că v-ați răzgândit.

Vânzătorul este obligat să vă ramburseze banii în termen de 14 de zile. Rambursarea trebuie să includă și eventualele taxe de expediere pe care le-ați plătit la efectuarea comenzii. În schimb, dumneavoastră veți suporta taxa de expediere a coletului înapoi la vânzător.

Dreptul de anulare nu se aplică anumitor categorii de produse, cum ar fi alimentele perisabile, rezervările la hotel și închirierea de autoturisme pe perioade date și conținutul digital, dacă ați început descărcarea sau vizualizarea în streaming.

REPARARE, ÎNLOCUIRE, RAMBURSARE

Când faceți cumpărături pe internet în UE, aveți la dispoziție doi ani pentru a solicita repararea sau înlocuirea gratuită a produselor care au defecte sau nu corespund descrierii. Dacă produsul nu poate fi reparat sau înlocuit într-un interval rezonabil și fără inconveniente, puteți solicita rambursarea sumei plătite sau o reducere de preț.

DESPĂGUBIRI PENTRU NEEFECTUAREA LIVRĂRII

În baza legislației UE, produsele pe care le cumpărați trebuie livrate în interval de 30 de zile de la încheierea contractului. Excepție fac situațiile în care ați acceptat un alt acord cu vânzătorul. Dacă nu primiți produsele în acest interval, trebuie să contactați comerciantul și să-i acordați o perioadă de timp suplimentară și rezonabilă pentru a-i permite să efectueze livrarea. În cazul în care comerciantul nu livrează produsele nici de această dată, aveți dreptul de a rezilia contractul și de a solicita despăgubiri. Dacă data livrării este esențială iar comerciantul nu își respectă obligația, puteți anula contractul imediat.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Dacă nu există o altă înțelegere în acest sens, comenzile online trebuie livrate în termen de 30 de zile

La jumătatea lunii noiembrie, Andrej, din Slovacia, a comandat pentru Crăciun o ladă de sticle cu vin din Italia. Sărbătorile au venit și au trecut, dar vinul nu a fost livrat.

Potrivit legislației UE, vânzarea se anulează atunci când produsul nu este livrat în termen de 30 de zile. Prin urmare, Andrej trebuie să-și primească banii înapoi de la comerciant.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

10. Vânzarea sau cumpărarea unei mașini

Aveți dreptul să vindeți sau să cumpărați o mașină oriunde în Uniunea Europeană. Tranzacțiile sunt supuse reglementărilor europene privind scutirea de la plata TVA-ului sau recuperarea acestuia.

MAȘINI CUMPĂRATE DIN STRĂINĂTATE

Pentru mașinile noi (sub 6 000 km la bord sau vechime de mai puțin de șase luni) cumpărate din altă țară din UE, sunteți scutit de la plata TVA-ului în țara respectivă. În schimb, va trebui să vă înmatriculați mașina și să plătiți TVA în țara de origine.

Dacă achiziționați o mașină de ocazie (peste 6 000 km la bord și vechime de peste șase luni) de la o persoană fizică din UE, nu va trebui să plătiți TVA. Dacă o cumpărați de la un dealer autorizat din altă țară din UE, va trebui să plătiți TVA în țara respectivă, dar nu și în țara de origine.

Pentru orice achiziție efectuată în afara UE, va trebui să plătiți TVA la import.

Indiferent de țara din care ați cumpărat mașina, taxa de înmatriculare se plătește în țara dumneavoastră de origine (dacă legislația prevede o astfel de taxă).

VÂNZĂRI ÎN STRĂINĂTATE

Dacă vindeți o mașină nouă în calitate de persoană fizică, nu trebuie să plătiți TVA. În cazul în care cumpărătorul locuiește în altă țară și dorește să ia mașina în țara respectivă, va trebui să achite TVA-ul acolo.

În această situație, aveți dreptul să recuperați TVA-ul plătit inițial, de la autoritățile din țara dumneavoastră (se evită astfel plata dublă a TVA-ului pentru același autovehicul).

Dacă vindeți o mașină de ocazie, în calitate de persoană fizică, unui cumpărător din altă țară, niciuna dintre părți nu trebuie să plătească TVA.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Dacă revindeți o mașină nouă, puteți recupera o parte din TVA-ul achitat

Merete și-a cumpărat o mașină nouă în Danemarca, pentru care a plătit 20 000 de euro, plus 5 000 de euro TVA (25 %). Patru luni mai târziu, ea i-a vândut mașina (considerată nouă din punct de vedere fiscal) lui Hagen, pentru suma de 16 000 de euro.

Acesta a revenit în Austria, țara în care locuiește, unde a plătit 3 200 de euro TVA (20 %).

În calitate de vânzător, Merete are dreptul de a recupera de la autoritățile daneze 4 000 din cei 5 000 de euro pe care i-a plătit ca TVA când a cumpărat mașina. Suma corespunde valorii care ar fi fost plătită în Danemarca, dacă cea de-a doua tranzacție ar fi avut loc acolo.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

11. Drepturile pasagerilor

Călătoriți cu avionul, cu trenul, cu vaporul ori cu autobuzul/autocarul, sau aveți nevoi speciale de mobilitate? În orice situație v-ați afla, sunteți protejat de un set complet de drepturi ale pasagerilor.

CĂLĂTORIILE CU AVIONUL, CU TRENUL, CU VAPORUL SAU CU AUTOBUZUL/AUTOCARUL

Ca regulă generală, drepturile dumneavoastră se aplică:

- zborurilor operate de un transportator din UE care pleacă de pe un aeroport din UE sau din Islanda, Norvegia sau Elveția ori care au ca destinație un aeroport din UE;
- tuturor călătoriilor internaționale cu trenul în interiorul UE;
- vapoarelor care au ca punct de plecare sau de sosire un port din UE, indiferent de transportator;
- călătoriilor regulate cu autobuzul sau autocarul pe distanțe lungi (peste 250 de km), care încep sau se termină într-o țară din UE.

În cazul în care călătoria este anulată sau are întârzieri foarte mari, zborul este suprar rezervat sau vi se refuză îmbarcarea, aveți două opțiuni: să schimbați ruta către destinația finală sau să solicitați rambursarea biletului. De asemenea, aveți dreptul la băuturi răcoritoare, mese și cazare peste noapte, în funcție de distanța parcursă și/sau durata întârzierii.

Cu excepția cazului în care este vorba de călătorii cu autobuzul/autocarul, puteți avea dreptul la o compensație financiară, în anumite condiții și în funcție de distanța parcursă și/sau durata întârzierii.

Chiar dacă aveți un handicap sau mobilitate redusă, beneficiați de același drept de a călători ca și restul pasagerilor. Pentru a vi se garanta asistența de care aveți nevoie în timpul călătoriei, ar trebui să contactați transportatorul, vânzătorul de bilete sau operatorul de turism cu 36 sau 48 de ore înainte de începerea călătoriei (în funcție de modul de transport).

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Nu ezitați să depuneți o plângere

Stefania urma să plece de la Roma la Nicosia, la o conferință, dar zborul a avut o întârziere de șase ore. Din acest motiv, ea a ratat evenimentul și vrea să solicite despăgubiri.

Stefania trebuie să înainteze operatorului aerian un formular european de plângere (disponibil la aeroport sau pe site-ul companiei aeriene). În mod normal, ea are dreptul la rambursarea prețului integral al biletului. De asemenea, ar trebui să primească și despăgubiri, cu excepția cazului în care întârzierea a fost cauzată de circumstanțe extraordinare, lucru pe care transportatorul aerian ar trebui să îl dovedească.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

12. Telefonie mobilă mai ieftină

Valoarea facturii dumneavoastră pentru servicii de roaming pe durata șederii în altă țară din UE nu poate depăși un anumit plafon.

PLAFOANE PENTRU COSTUL

CONVORBIRILOR, SMS-URILOR ȘI

DESCĂRCĂRII DE DATE

1 iulie 2014

Apeluri efectuate (pe minut)	19 cenți
Apeluri primite (pe minut)	5 cenți
SMS trimis (pe SMS)	6 cenți
Date descărcate (pe MB) (*)	20 de cenți

(*) Plafonul este stabilit pe MB, dar veți fi facturat pentru fiecare KB utilizat. Prețurile nu includ TVA.

Aceste plafoane reprezintă limita maximă admisă. Operatorii pot propune oricând oferte mai bune – nu ezitați să căutați varianta cea mai avantajoasă! Plafoanele sunt valabile pentru toți consumatorii, cu excepția celor care au ales un pachet special oferit de operator.

De asemenea, s-a stabilit o limită pentru volumul de date descărcate pe mobil în regim de roaming, ca măsură de protecție împotriva facturilor exagerat de mari. Dacă nu contactați operatorul pentru a stabili o altă limită, aceasta corespunde valorii de 50 de euro.

INFORMAȚII DESPRE TARIFE

Când treceți frontiera unui stat din UE, operatorul trebuie să vă trimită un SMS în care să vă informeze care sunt tarifele pentru servicii în regim de roaming: apeluri efectuate, apeluri primite, SMS-uri trimise, transfer de date.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Protecția împotriva facturilor prea mari

Aniko, din Ungaria, utilizează intens aplicațiile disponibile pe smartphone: ascultă muzică pe internet, folosește rețelele de socializare și caută restaurante cu ajutorul hărților online.

Când a plecat în vacanță în Grecia, a uitat să dezactiveze actualizările efectuate automat pe smartphone. Chiar dacă aceasta presupune anumite costuri, Aniko nu riscă să primească o factură uriașă. Dacă nu solicită un plafon superior, transferul de date în regim de roaming va fi blocat automat când factura atinge valoarea de 50 de euro (plus TVA).

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

13. Plăți, împrumuturi, investiții

Transferurile de bani pe teritoriul UE sunt protejate de legislația europeană.

PLĂȚI ÎN STRĂINĂTATE

Comisioanele bancare pentru operațiuni în euro trebuie să fie aceleași, indiferent dacă transferul se face în aceeași țară sau în altă țară din UE.

Regula este valabilă pentru transferuri între conturi bancare deschise în două țări diferite, pentru retrageri de numerar de la bancomate din alte țări ale UE și pentru plăți efectuate cu cardul de debit sau de credit oriunde în UE.

Firmele și autoritățile care acceptă transferuri în euro în propria țară sunt obligate să accepte și plățile în euro efectuate din străinătate.

De asemenea, dacă sunt dispuse să opereze transferuri în euro în propria țară, ele trebuie să aibă capacitatea de a face astfel de plăți în conturi în euro din alte țări ale UE (de ex. salarii, pensii, rambursări la returnarea unor bunuri achiziționate online etc.).

SUME ÎN NUMERAR

Dacă intrați în UE sau părăsiți teritoriul acesteia cu o sumă de cel puțin 10 000 de euro în numerar (sau cu echivalentul său în alte monede și în orice alt instrument financiar/monetar care poate fi transferat în mod anonim de la o persoană la alta), trebuie să o declarați autorităților vamale utilizând formularul UE pentru declararea numerarului. Chiar și atunci când călătoriți în interiorul UE ați putea avea o obligație similară, deoarece controlul numerarului se aplică și în unele state membre.

DEPOZITE BANCARE GARANTATE

Plafonul depozitelor bancare garantate este de 100 000 de euro (sau echivalentul acestei sume în moneda națională). Acest plafon se aplică per deponent și per grup bancar.

ÎMPRUMUTURI ȘI INVESTIȚII

În calitate de persoană fizică, aveți dreptul să solicitați un credit de consum în orice țară din UE. Compararea ofertelor este acum facilitată datorită normelor UE privind publicitatea și transparența. Dacă ați semnat un contract de creditare, aveți la dispoziție 14 zile pentru a vă răzgândi și a vă retrage.

Tranzacțiile cu acțiuni și alte produse financiare beneficiază de același nivel de protecție, indiferent dacă le efectuați în țara dumneavoastră sau în orice altă țară din UE. În plus, aveți dreptul să reziliați un contract pentru achiziționarea online a unor servicii financiare, fără să plătiți penalități, în termen de cel puțin 14 zile calendaristice de la semnarea acestuia.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Puteți fi plătit în euro într-un cont din altă țară a UE

Marijke locuiește în Belgia, dar lucrează în Țările de Jos și ar dori să-și primească salariul direct în contul bancar din Belgia. Angajatorul olandez nu-i poate refuza cererea. În plus, Marijke poate folosi acest cont pentru a-și achita facturile și impozitele asociate casei de vacanță pe care o deține în Spania.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

14. Începerea și extinderea activității unei întreprinderi

Aveți dreptul să desfășurați activități comerciale peste tot în UE.

VÂNZĂRI DIN ȚARA DE ORIGINE

Ca antreprenor, puteți vinde bunuri și servicii oriunde în Europa, în aceleași condiții ca și firmele din regiunile respective. De asemenea, puteți deschide o filială în orice țară europeană.

Dacă firma dumneavoastră are domeniul de activitate în sectorul serviciilor, citiți mai multe detalii în capitolul 17.

ÎNFIINȚAREA UNEI SOCIETĂȚI

ÎN STRĂINĂTATE

Puteți oricând să înființați o întreprindere în alt stat membru, ca și cum ați fi cetățean al țării respective. Pentru aceasta, va trebui să respectați aceleași condiții - de exemplu, codul de conduită profesională și obligația de a obține permisele relevante.

SPRIJIN PENTRU EXTINDEREA

ÎN STRĂINĂTATE

Mai întâi, consultați site-ul „Europa ta - Întreprinderi”. Puteți cere și consultanță gratuită de la Enterprise Europe Network – <http://een.ec.europa.eu>. Acest serviciu vă pune în legătură cu una dintre cele 550 de organizații de sprijin pentru întreprinderi. Active pe plan local, ele vă pot oferi sprijin și consiliere pentru deschiderea unei afaceri în țara care vă interesează.

În plus, puteți beneficia de sfaturi din partea unor antreprenori experimentați.

- Dacă sunteți la început de drum, programul „Erasmus pentru tinerii antreprenori” vă poate facilita un stagiul de până la șase luni într-o întreprindere din altă țară a UE: <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu>.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Găsiți un partener de afaceri și extindeți-vă activitatea

Mark este programator, locuiește în Regatul Unit și a înființat o firmă care dezvoltă programe digitale pentru iubitorii de natură. Odată descărcate pe tabletă sau smartphone, astfel de aplicații îi ajută pe utilizatori, de exemplu, să identifice speciile de copaci.

Mark avea însă nevoie de parteneri care să-i furnizeze informațiile de specialitate pe care urma să le integreze în aplicații. Apelând la Enterprise Europe Network, a intrat în legătură cu o companie franceză de consultanță media specializată în știință. Cele două firme au decis să colaboreze și au realizat deja o serie de aplicații de succes.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

15. Finanțare pentru întreprinderea dumneavoastră

Antreprenorii europeni au acces la diferite surse de finanțare.

ÎMPRUMUTURI BANCARE

În calitate de antreprenor european, aveți dreptul să solicitați un împrumut bancar în orice țară din UE. Băncile pot refuza o astfel de solicitare doar din motive de natură comercială, dar nu și pe criteriul naționalității dumneavoastră.

OBȚINEREA DE CAPITALURI

ÎN STRĂINĂTATE

Pentru a obține capital, aveți posibilitatea:

- să vindeți în alte țări din UE o parte din participațiile de capital deținute de întreprinderea dumneavoastră;
- să înființați o întreprindere în altă țară din UE și să-i cumpărați și vindeți capitalul;
- să cumpărați și să vindeți acțiuni deținute de o întreprindere existentă în altă țară din UE.

FINANȚARE EUROPEANĂ

Aveți nevoie de sprijin financiar pentru a vă dezvolta afacerea? UE sprijină antreprenorii și întreprinderile printr-o gamă largă de programe care oferă împrumuturi, garanții și finanțare de capital.

De asemenea, UE finanțează proiecte de cooperare, oferind granturi pentru îndeplinirea unor obiective specifice în domenii precum cercetarea sau mediul. O listă a programelor de finanțare ale UE poate fi găsită la adresa:

<http://europa.eu/about-eu/funding-grants>

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Finanțare europeană pentru firma dumneavoastră? De ce nu?

Petteri, din Finlanda, dorea să creeze o nouă aplicație pentru smartphone, dar nu avea fonduri suficiente. A obținut o parte din bani în Finlanda, apoi a aflat de la colegii din același sector că ar putea colabora cu o societate de investiții din Londra. Aceasta i-a oferit încă o parte din suma necesară, în schimbul unei cote de capital din afacere.

În plus, a descoperit că ar putea solicita finanțare europeană dacă ar desfășura unele activități de dezvoltare a produsului în două țări învecinate, Estonia și Polonia. Cererea de finanțare i-a fost aprobată, iar Petteri a putut să-și dezvolte firma cu o bază financiară solidă.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

16. Vânzări și cumpărări de bunuri

Majoritatea mărfurilor pot fi vândute sau cumpărate oriunde în UE, fără obstacole sau cerințe specifice.

NORME EUROPENE PENTRU

MAJORITATEA PRODUSELOR

Cele mai multe produse prezente pe piața UE fac obiectul unor reglementări comune, care stabilesc standarde ridicate de siguranță pentru protecția consumatorilor și a mediului. Este vorba de standarde aplicabile mașinilor și utilajelor, autovehiculelor, dispozitivelor medicale, substanțelor chimice, echipamentelor hertziane, materialelor textile, echipamentelor electrice etc.

RECUNOAȘTERE RECIPROCĂ

Produsele care nu fac obiectul acestor norme (de ex. articole din metale prețioase, anumite materiale de construcție) sunt reglementate de legislația și standardele de siguranță din fiecare stat membru. În acest caz, se aplică principiul recunoașterii reciproce: dacă primiți autorizația de comercializare a unui produs într-una din țările UE, aveți dreptul să-l comercializați în orice alt stat membru.

SIGURANȚA PRODUSELOR

În calitate de producător, distribuitor sau importator, trebuie să îndepliniți o serie de obligații pentru a garanta calitatea și siguranța produselor. Trebuie, de exemplu, să indicați marca sau denumirea comercială pe produs sau pe ambalajul acestuia, să furnizați instrucțiuni de utilizare și indicații de siguranță și să oferiți despăgubiri pentru daunele provocate de produsele cu defecte.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Aveți dreptul să vă comercializați produsele în alte țări din UE

Firma lui Conor are sediul în Irlanda, unde produce dispozitive medicale de măsură pe care le comercializează pe piața irlandeză, dar și în alte țări din UE.

Încercând să pătrundă pe piața malteză, compania s-a confruntat însă cu refuzul autorităților din această țară, care nu i-au permis să comercializeze dispozitivele și i-au solicitat să efectueze teste suplimentare. Atitudinea autorităților malteze contravine normelor europene. În cele din urmă, ele vor trebui să aprobe comercializarea produselor în Malta.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

17. Prestarea de servicii în străinătate

Firmele europene pot presta servicii în orice țară din UE.

FURNIZAREA DE SERVICII

CU TITLU TEMPORAR

Dacă firma dumneavoastră prestează servicii în alte țări din UE cu titlu temporar, nu este nevoie să deschideți filiale în țările respective. Există posibilitatea să se aplice anumite restricții, însă doar în condiții excepționale, dacă acest lucru este justificat de politica, securitatea sau sănătatea publică sau de nevoia de a proteja mediul înconjurător.

În același timp, aveți dreptul să furnizați servicii online. În general, atâta timp cât îndepliniți cerințele din țara de origine, celelalte țări din UE nu au voie să vă impună cerințe suplimentare.

DESCHIDEREA UNUI SEDIU SECUNDAR

Dacă doriți să prestați servicii în altă țară din UE în mod permanent, puteți să deschideți un sediu secundar în țara respectivă (a se vedea capitolul 14).

GHIȘEE UNICE

Autoritățile naționale au înființat puncte unice de contact (http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go) în toate statele membre. Acestea au rolul de a vă informa cu privire la formalitățile necesare pentru a furniza servicii în țara respectivă și de a vă sprijini pe parcursul procedurilor administrative online.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Prestați servicii în străinătate la fel ca în țara de origine

Radu are o firmă de curățenie și administrare imobile în București. După ce a lucrat pentru un client francez, Radu a decis să-și extindă activitatea în Paris.

La început a lucrat prin firma sa din România, dar deoarece volumul de activitate a crescut în timp, Radu a apelat la ghișeu unic din Franța pentru a deschide o sucursală în această țară.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

18. Impozitele pentru societăți comerciale

Când desfășurați activități comerciale transfrontaliere, legislația europeană vă protejează împotriva tratamentului fiscal discriminatoriu.

IMPOZITAREA ÎNTREPRINDERILOR

Statele membre sunt pe deplin responsabile de propriile sisteme de impozitare, cu condiția să nu discrimineze întreprinderile din alte țări ale UE.

În general, veți plăti impozitul pe profit în țara în care aveți sediul social. Comercianții individuali trebuie să plătească impozit pe venit - în mod normal, în țara în care desfășoară activități comerciale.

O serie de reglementări europene permit evitarea dublei impozitări în cazul dobânzilor, redevențelor și dividendelor încasate între companii asociate din țări diferite ale UE, precum și în cazul restructurării întreprinderilor transfrontaliere din Uniune.

TVA

UE facilitează comerțul transfrontalier prin stabilirea unor norme standard privind TVA-ul, însă statele membre au o anumită libertate în a stabili cotele de TVA.

În mod normal, datorați TVA-ul în țara în care ați cumpărat produsul sau serviciul. S-ar putea ca acestea să nu fie și țara în care aveți sediul: în acest caz, trebuie să vă înregistrați în fiecare țară din UE în care datorați TVA. Dar dacă prestați servicii de telecomunicații, servicii de radiodifuziune și televiziune și servicii electronice, de la 1 ianuarie 2015 veți puteți utiliza mini-ghișeul unic, care vă va permite să îndepliniți toate obligațiile rămânând în țara dumneavoastră.

Dacă întreprinderea dumneavoastră plătește TVA într-o țară a UE în care nu are un sediu, aveți dreptul să solicitați rambursarea TVA-ului perceput în țara respectivă. Cererea de rambursare va fi prelucrată și mai rapid dacă utilizați procedura electronică.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Veți plăti impozite în țara în care înregistrați cea mai mare parte a volumului de afaceri

Max și fratele lui au o firmă de zugrăvit și decorațiuni în Luxemburg. Totuși, ei deservesc și clienți din Belgia și Franța, așa că nu știu unde ar trebui să plătească impozitul pe profit.

Răspunsul este Luxemburg, întrucât firma își desfășoară majoritatea activităților în această țară și nu deține niciun sediu secundar în alt stat.

Cu toate acestea, firma trebuie să se înregistreze și să plătească TVA în toate țările în care prestează servicii, întrucât TVA-ul este datorat acolo unde se află clădirile renovate. Compania va putea solicita rambursarea TVA-ului achitat la achiziționarea de materiale (de ex. vopsea, echipamente etc.), în fiecare dintre țările în care este înregistrată.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

19. Protejarea dreptului de proprietate intelectuală

Drepturile de proprietate intelectuală (DPI) vă protejează activitățile comerciale și creațiile.

DREPTURI DE AUTOR

Drepturile de autor pentru creațiile originale (lucrări literare, artistice sau muzicale, programe de televiziune, programe IT, baze de date, materiale publicitare etc.) sunt protejate automat peste tot în UE, fără să fie nevoie de o înregistrare oficială.

MĂRCI ȘI BREVETE

Dacă vă înregistrați drepturile asociate mărcilor și desenelor la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (OAPI), acestea vor fi valabile în toată Uniunea Europeană.

Puteți economisi astfel timp și bani pentru că nu va fi nevoie să vă înregistrați drepturile în fiecare țară în parte.

Dacă doriți să obțineți un brevet, puteți opta fie pentru unul național (apelând la oficiul din țara dumneavoastră), fie pentru unul european (apelând la Oficiul European de Brevete). Brevetele europene trebuie totuși validate în fiecare țară în care doriți să vă fie protejate drepturile. Noul sistem unitar de brevete europene vă va permite să obțineți un brevet european fără a fi nevoie de validarea acestuia în fiecare țară a UE. Noul sistem va intra în vigoare odată ce toate țările participante vor ratifica acordul privind un nou sistem de soluționare a litigiilor în materie de brevete.

Producătorii agricoli sau alimentari pot solicita protejarea drepturilor legate de produsele specifice prin intermediul unor sisteme europene de calitate

(„denumire de origine protejată” sau „indicație geografică protejată”). Astfel de etichete se acordă doar produselor a căror calitate sau caracteristici principale derivă din originea lor geografică.

ÎNCĂLCAREA DREPTURILOR DUMNEVOAȘTRĂ

(ÎN SPECIAL PE INTERNET)

Se întâmplă uneori ca drepturile dumneavoastră de proprietate intelectuală să fie încălcate, în special în mediul online.

În astfel de cazuri, intermediarii, cum ar fi furnizorii de servicii de internet, nu sunt considerați răspunzători, atâta timp cât nu au cunoștință de activitățile ilegale respective.

Dacă vă confrunțați cu astfel de încălcări, normele europene vă ajută să vă exercitați și să vă protejați drepturile de proprietate intelectuală.

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Înregistrați-vă marca pentru a o proteja

Agnieszka, din Polonia, a creat un software pe care vrea să-l vândă în Europa. O parte din drepturile de proprietate intelectuală îi sunt deja protejate, deoarece a creat singură codul sursă (are așadar drepturi de autor).

Agnieszka vrea totuși să-și creeze și o marcă comercială protejată. Pentru aceasta, ar putea să se înregistreze la OAPI, ceea ce i-ar conferi protecție în toate țările din UE.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

20. Achiziții publice

În mod normal, firmele europene pot participa la procedurile de achiziții publice din orice țară din UE.

EGALITATE DE TRATAMENT

Autoritățile publice trebuie să se asigure că atât firma dumneavoastră, cât și alți ofertanți din UE, beneficiază de acces egal la piețele respective. De asemenea, toate ofertele trebuie tratate în mod egal și echitabil.

Oferta dumneavoastră va fi analizată printr-o procedură standard, care trebuie respectată de toate autoritățile publice din Uniune. Ea va fi confruntată cu ofertele concurenților de mari dimensiuni, în condiții de egalitate.

În funcție de țara în care se desfășoară licitația, va trebui să prezentați o serie de certificate și adeverințe. Pentru a identifica documentele necesare, accesați gratuit eCertis, sistemul european de informare online în domeniu (<http://ec.europa.eu/markt/ecertis/login.do>).

CUM GĂSIȚI LICITAȚII

Consultați baza de date Tenders Electronic Daily (<http://ted.europa.eu>) pentru a afla informații despre contractele prin care autoritățile publice achiziționează bunuri și servicii în valoare de peste 130 000 de euro sau contractează lucrări în valoare de peste 5 milioane de euro.

Site-ul conține toate licitațiile europene la care pot participa firmele din UE.

Dacă doriți să obțineți contracte cu valoare mai mare, aveți posibilitatea să intrați într-un parteneriat sau consorțiu cu alte firme, pentru a depune o ofertă comună. Uneori, contractele sunt divizate pe loturi (subcontracte cu valoare mai mică), ceea ce le permite și întreprinderilor mai mici să participe la licitație.

Pentru informații privind achizițiile publice europene, consultați site-ul SIMAP (<http://simap.europa.eu>).

AȚI PUTEA FI ÎN ACEEAȘI SITUAȚIE

Puteți participa la licitații publice în alte țări din Europa

Firma lui Miguel are sediul în Vigo și construiește în Spania temelii din beton pentru centrale energetice. Miguel a găsit o licitație pentru construcția unei centrale de energie solară în Baden-Württemberg (Germania).

Pentru a-și spori capacitatea și expertiza, firma lui Miguel a format un consorțiu împreună cu o companie spaniolă și una portugheză. Autoritățile din Baden-Württemberg au apreciat oferta consorțiului și i-au atribuit contractul.

Aveți nevoie de ajutor sau de informații suplimentare?

Cum vă puteți apăra drepturile? Ce căi de atac există?

Dacă întâmpinați probleme în exercitarea drepturilor dumneavoastră de cetățean european, puteți contacta unul din serviciile de mai jos.

CONSILIERE DE SPECIALITATE

Vreți să aflați mai exact care sunt drepturile dumneavoastră într-o anumită situație? Intrați pe site-ul „Europa ta – Consiliere”, unde puteți solicita un răspuns personalizat din partea unui expert juridic. Acesta vă va furniza un răspuns în termen de o săptămână și vă va îndruma, dacă este cazul, către alte servicii de asistență.

<http://europa.eu/youreurope/advice>

MEDIERE ÎN RELAȚIA CU AUTORITĂȚILE DIN ALTE ȚĂRI

Dacă autoritățile din altă țară a UE nu vă recunosc drepturile, puteți lua legătura cu SOLVIT. Rețeaua SOLVIT include membri ai administrațiilor naționale, care pot contribui la găsirea unei soluții în termen de zece săptămâni.

<http://solvit.eu>

CONSILIERE ȘI SPRIJIN PENTRU CONSUMATORI

Aveți o problemă legată de un produs sau serviciu pe care l-ați achiziționat direct sau online din altă țară din UE? Contactați unul din centrele europene pentru consumatori. Experții de pe plan local vă vor oferi consiliere și sprijin pentru rezolvarea litigiului cu vânzătorul. Dacă acesta nu poate fi

rezolvat pe cale amiabilă, centrul vă va propune soluții extra-judiciare precum mecanismele de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) sau procedurile de soluționare online (SOL).

<http://ec.europa.eu/consumers/ecc>

PLÂNGERI CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ

Conșiderați că reglementările dintr-un stat membru încalcă legislația UE? Adresați-vă Comisiei Europene. Dacă plângerea este fondată, Comisia îi poate solicita țării în cauză să modifice reglementările neconforme.

http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/complaints_ro.htm

PETIȚII CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN

Puteți adresa o petiție Parlamentului European în legătură cu un subiect care face parte din domeniile de activitate ale Uniunii Europene și care vă privește în mod direct. Deși mandatul său nu îi permite să rezolve problema în mod direct, Parlamentul European poate să atragă atenția asupra aspectelor respective și să exercite presiuni asupra părților implicate.

<https://www.secure.europarl.europa.eu/aboutparliament/ro/petition.html>

Europa ta

<http://europa.eu/youreurope>

■ Oficiul pentru Publicații

ISBN 978-92-79-40458-0
doi:10.2780/41022